

Huvudman

VELLINGE KOMMUN
vellinge.kommun@vellinge.se

Beslut

Datum 2026-05-26
Dnr SI 2026:2023
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ljungenskolan i Vellinge kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vellinge kommun att senast den **28 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vellinge kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vellinge kommun ska vidta följande åtgärder

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Se till att vidta åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår (6 a kap. 4 § skollagen). Detta innebär att:

- Skolenhetens område ska vara tydligt markerat med skyltar eller motsvarande och det ska framgå vilka villkor som gäller för att vistas inom området.
- Se till att obehöriga avvisas från skolenheten under den tid som verksamheten pågår.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:2023) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en riktad tillsyn av Ljungenskolan i Vellinge kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ljungenskolan i Vellinge kommun följer gällande bestämmelser om säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte avseende beredskapsplan, löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer samt åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till skolenheten under den tid verksamheten pågår.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare och rektorn samt observationer på skolenheten den 5 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats såsom beredskapsplanen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beredskapsplanen

Skolinspektionen har tagit del av Ljungenskolans beredskapsplan. Av planen framgår att den upprättades den 24 maj 2021 och reviderades den 22 september 2025. Beredskapsplanen innehåller olika handlingsplaner varav ett antal har koppling till allvarlig hot- och våldssituation. Varje handlingsplan har en beskrivning över förebyggande åtgärder och omedelbara åtgärder vid en akut situation. I handlingsplanerna finns instruktioner om hur man ska agera i en akut situation och vem som är ansvarig. Beredskapsplanen innehåller även information om vem man

kontaktar vid en allvarlig situation. Vidare framgår det av planen vilka som ingår i skolans krisledning. Rektorn uppger att hen tog över den krisledningsgrupp som anges i beredskapsplanen men att skolans arbetslagsledare utgör den nya krisledningsgruppen och har varit det under detta läsår i en övergångsfas. Beredskapsplanen ska revideras under hösten 2026 och det kommer att informeras om att det är en ny krisledningsgrupp där arbetslagsledarna ingår.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter

Rektorn och lärarna uppger att beredskapsplanen kontinuerligt tas upp på personalkonferenser och att arbetet är strukturerat och finns med i skolans årshjul. Planen revideras minst en gång om året samt löpande vid behov. Personalen har arbetet med att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter i skolan kopplat till beredskapsplanen. Exempel ges på trygghetsråd och samtal med eleverna samt att de via skolans skyddsronder tar upp vissa delar av beredskapsplanen. Rektorn uppger att ledningsgruppen utifrån riskanalysen och identifierade risker har arbetat med de olika handlingsplanerna i beredskapsplanen. Vidare framgår av rektorsintervjun att de på skolan arbetar mycket förebyggande inom området, exempel ges på skyddsronder där elevrådet deltar, hög närvaro av personal på skolan, utbildade rastvärdar och samverkan med andra skolor, socialtjänst och polis.

Information till personal och elever

Rektorn uppger att vid uppstarten av läsåret informeras personalen om beredskapsplanen och vilka åtgärder de ska vidta vid en hot- och våldssituation. Lärarna uppger att information om hur de ska agera i händelse av hot eller våld ges på personalkonferenser med jämna mellanrum. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna har informerat eleverna om att lärarna har genomfört utbildning och fått information hur de ska agera vid exempelvis inrymning samt att de tar ansvar för eleverna vid en allvarlig våldssituation. Någon elev säger att lärarna har gett exempel på vad man ska göra och var det är bäst att gömma sig. Vidare säger eleverna att de känner sig säkra med att lärarna har gått utbildning och ansvarar för dem vid en våldssituation. Rektorn uppger att vid händelsen i Örebro skickade skolledningen ut informationsfilmer som lärarna visade och samtalade med eleverna om. Även rektorn fanns tillgänglig för samtal efter den händelsen.

Utbildningsinsatser och övningar

Rektorn uppger att lärarna haft utbildning bland annat i pågående dödligt våld och genomfört övningar inom skolsäkerhet. Lärarna uppger att ett externt företag genomför utbildningen som innehåller både teori och praktiska övningar med personalen. Utbildningen är återkommande och

sker en gång om året. Senaste tillfället var i september 2025 och då fick lärarna bland annat träna på inrymning. Utöver det har lärarna haft diskussioner kopplat till inrymning och utrymning i skolans lokaler. Rektorn och lärarna uppger att de har diskuterat, utgått från vad forskning säger och övervägt lämplighet att involvera eleverna i övningar och bestämt att eleverna inte deltar då det kan skapa oro. Rektorn uppger att de utbildar lärare vilket bidrar till att de blir tryggare och kan hantera elevgruppen. Det framgår av intervjuer att eleverna genomför brandövningar och känner till utrymningsvägar.

Åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde

Tillträdesbegränsningar/tydligt markerad skolenhet

Av Skolinspektionens observationer framgår att skolenheten består av en skolbyggnad, en idrottshall och skolgård. Skolbyggnaden har en huvudingång samt flera ingångar som de olika årskurserna använder sig av. I nära anslutning till skolbyggnaden finns idrottshallen. Samtliga dörrar är öppna när verksamheten pågår. Det saknas skyltar på samtliga ingångar med information om att obehöriga ej äga tillträde.

Skolområdet är delvis avgränsat med staket men det finns en del mot en allmän cykelbana som inte är inhägnad. Det finns inte några skyltar som anger var skolområdet börjar eller som informerar om att obehöriga inte får vistas på området.

Rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga

Rektor och lärare uppger att det på skolenheten finns en muntlig rutin för vad som gäller vid besök av utomstående och vad personal ska göra om de upptäcker en person som inte har rätt att vara på skolan. Skolans rutin är att fråga vem personen är och vad de har för ärende och hänvisa till expeditionen för vidare hantering och eventuellt få en besöksbricka. Vidare uppger rektor och lärare att det på skolan finns en administrativ chef vid expeditionen som ska kontaktas vid besök men att det inte är något som är tydligt för utomstående besökare då det inte är skyltat. När vårdnadshavare besöker skolan har de kontakt med läraren innan men någon annan information om vad som gäller vid besök har inte gått ut. Till hantverkare och olika entreprenörer, som inte skolan själva styr över, har det gått ut information från huvudmannen att de måste anmäla sig till skolans expedition. Även när det gäller tidigare elever som besöker skolan ska personalen hänvisa till expeditionen där de ska anmäla sig.

Kännedom om rutiner

Eleverna uppger att de känner till att obehöriga inte får vistas på skolan och att när det kommer utomstående personer samtalar lärarna med personen och ber dem lämna.

Lärarna uppger att om de ser en obehörig person på skolan ska de presentera sig, fråga vad de kan hjälpa till med, hänvisa vidare till expeditionen och följa med eller be dem gå. Personen ska då anmäla sig till den administrativa chefen i expeditionen men enligt lärarna är den inte alltid bemannad. Vidare uppger lärarna att lärarna möter oftast upp vårdnadshavare som ska besöka skolan. Lärarna känner inte till om besökare ska hämta en besöksbricka eller liknande på expeditionen. Lärarna uppger att om de inte är bekväma med att kontakta eller avvisa obehöriga personer tar de hjälp av en kollega eller av skolledningen.

Rektorn uppger att personalen har fått information om rutinen både muntligt och via bildspel samt i protokoll från arbetslagsledare. Informationen finns även i veckobrev till personalen. På personalkonferenser har personalen fått information hur de ska uppträda och reagera på obehöriga personer och vikten av att all personal bär namnskyltar.

Avvisande av obehöriga

Enligt lärarna är rutinen för att avvisa obehöriga inte alltid så ändamålsenlig och lärarna kan vara lite slarviga med att ta sitt ansvar. Av samtliga intervjuer framgår också att det ibland kommer tidigare elever på besök på skolan. Lärarna uppger att de samtalar med eleverna men är dåliga på att säga till dem att lämna skolan. Det händer dock att tidigare elever föranmäler sitt besök och att biträdande rektor i samband med det mejlar ut information om att elever kommer att besöka skolan och får vistas där. Rektorn uppger att information har gått ut till personalen om att före detta elev ska anmäla sitt besök och berätta varför de är där. Enligt rektorn är det olika när det gäller att personal tar sitt ansvar när det kommer utomstående besökare.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det på varje skolenhet

1. finns en beredskapsplan som anger de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation, och
2. bedrivs ett löpande arbete för att säkerställa en beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om allvarliga våldssituationer. (6 a kap. 3 § 1 och 2 skollagen)

Enligt förarbeten ska det i en beredskapsplan framgå hur personal, barn och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. (Prop 2024/25:160 s. 46, 157)

Av förarbeten framgår vidare att ett löpande arbete innebär att huvudmannen måste se till att det sker ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att beredskapsplanen eller

andra säkerhetsåtgärder uppdateras eller ändras när omständigheterna medför ett behov av detta. Inom ramen för det löpande arbetet måste det även säkerställas att personal och elever får information om planeringen och de åtgärder som ska vidtas vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Ett löpande arbete med beredskap innefattar vidare att personal genomför övningar i enlighet med beredskapsplanen för till exempel inrymning, utrymning och utestängning. (Prop 2024/25:160 s. 41, 44, 157 och 158).

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det på varje skolenhet vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. (6 a kap. 4 § skollagen)

Av förarbeten framgår att åtgärder som behöver vidtas är att se till att det finns tillträdesbegränsningar. Sådana kan vara fysiska i form av t.ex. grindar och lås men det kan också handla om att se till att enhetens område är tydligt markerat och att de villkor som gäller för att vistas på området kommuniceras utåt på ett tydligt sätt. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av skolan och gemensamt nyttjade ytor. Huvudmannen bör också begränsa möjligheterna för utomstående personer att fritt röra sig från angränsande ytor och gemensamma ytor in på enheterna. Det måste vid varje skolenhet övervägas vilka åtgärder som i det enskilda fallet är nödvändiga och möjliga för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till området. De olika förutsättningar som gäller för olika enheter innebär att olika åtgärder kan vara aktuella. I den mån t.ex. kulturskola eller liknande verksamhet bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten. Bestämmelsen innebär inte ett krav på att varje möjlighet för en utomstående person att ta sig in på området undanröjs, genom exempelvis fysiska säkerhetslösningar eller genom att personal övervakar skolområdet. Om en obehörig person uppmärksammas på området måste emellertid åtgärder vidtas för att förmå denna att lämna området (Prop 2024/25:160 s 159).

Det framgår vidare av förarbeten att om det saknas rutiner och riktlinjer för när utomstående ska ha rätt eller möjlighet att vistas på skolenheten kan det lätt uppstå gråzoner och oklarheter kring vilka som har rätt att vistas där. Rutinerna bör syfta till att tydliggöra hur utomstående besökare ska agera om de vill besöka t.ex. skolan, hur skolan ska agera för att ta emot sådana besökare och hur obehöriga personer kan avvisas från enheten. Rutiner kan exempelvis handla om att besök ska anmälas på ett visst sätt, att personal ska möta upp besökare vid entrén, att besökare ska bära besöksbricka eller liknande och att skolpersonal ska fråga utomstående som de inte känner igen varför de är där. Rutiner och riktlinjer måste vidare kommuniceras utåt på ett ändamålsenligt sätt (Prop 2024/25:160 s. 59).

Skolinspektionens bedömning

Beredskapsplanen

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att det finns en beredskapsplan för läsåret 25/26. Skolinspektionen konstaterar att det av nämnda plan framgår hur personal och elever ska agera vid en allvarlig våldssituation eller hot om en sådan situation. Skolinspektionen bedömer därmed att skolenheten uppfyller författningarnas krav vad gäller beredskapsplan.

Löpande arbete för att säkerställa beredskap

Av ovan redovisade omständigheter framgår att det finns ett kontinuerligt arbete för att identifiera säkerhetsrisker och sårbarheter samt att det genomförs utbildningsinsatser och praktiska övningar kring allvarliga våldssituationer med personal. Det framgår vidare att personalen informerat eleverna om att lärarna genomfört utbildning och fått information om hur de ska agera samt att de ansvarar för eleverna vid en allvarlig våldssituation eller hot om en allvarlig våldssituation. Därutöver har eleverna tittat på informationsfilmer och samtalat med lärarna om säkerhet. Eleverna har också fått information om utrymningsvägar och tränat på utrymning vid brand.

Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolenhetens löpande arbete för att säkerställa beredskap att hantera allvarliga våldssituationer och hot om sådana situationer uppfyller författningarnas krav.

Åtgärder för att neka obehöriga tillträde

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens arbete med att vidta åtgärder för att neka obehöriga personer tillträde till verksamheten under den tid verksamheten pågår inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det saknas tillträdesbegränsningar till skolans lokaler, såsom exempelvis låsta dörrar eller skyltar som tydliggör att obehöriga ej äga tillträde samt vilka villkor som gäller för att vistas där. Vidare visar utredningen att det till viss del finns staket runt skolområdet, men att det finns en del som vetter mot allmän cykelbana som inte är inhägnad och där det inte framgår var skolområdet börjar. Det saknas helt skyltar runtom skolområdet som tydliggör att obehöriga ej äga tillträde.

Det framgår vidare av utredningen att det finns muntliga rutiner för besök av utomstående och avvisande av obehöriga som personalen har kännedom om, men som inte alltid följs. Att obehöriga inte avvisas från skolenheten är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vellinge kommuns verksamhet vid Ljungenskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärder för att neka obehöriga tillträde. Det finns därför skäl att förelägga Vellinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Ingrid Jacobsson

Föredragande
Signerat av: Ingrid Jacobsson

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Maria Nyman och utredare Johanna Oskarsson Abrahamsson medverkat.